

BESZÁMOLÓ SZAKBIZOTTSÁGI RENDEZVÉNYRŐL

Időpont: 2014. október 21.

Helyszín: Óbudai Egyetem

Szervezők: EOQ MNB Közigazgatási és Szolgáltatási Szakbizottság

Előadás: A szociális biztonság aktuális kérdései az életminőség tükrében, avagy a nyugdíj: kihívás, vagy fenyegető katasztrófa? (Ha igen, ha nem, hogyan védekezünk ellene?)
(„Pódiumbeszélgetések a Minőségről”) sorozat

Előadó: *Dr. Barát Gábor*, (volt) főigazgató
Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság

Az előadó a saját rövid szakmai életpályája bemutatása után kifejtette, hogy a szociális biztonság, azon belül kiemelten a tb. nyugdíjrendszer mai helyzetének értékeléséhez ismerni kell a történelmi előzményeket is, különös tekintettel a rendszerváltás után megtett lépésekre a szervezeti-igazgatási és irányítási viszonyok, a tb. pénzügyi alapjai, illetve a Nyugdíjbiztosítási Alap, és kiemelten az ellátó rendszerek területén. Részletesen elemezte a 2010 utáni alkotmánymódosítást (elsősorban a 70/E.§ "puccsszerűen" beiktatott (3) bekezdésének következményeit), valamint az Alaptörvénynek a témában érintett XIX. cikkelyét, amely komoly visszalépést jelent a védelem szintjét és tartományát illetően, ellátási bizonytalanságot is okozva. Ezt követően a 2011 utáni, a nyugdíjrendszert érintő "átrendezést", a klasszikus nyugdíj ellátások "kinyírását", annak komoly szakmai hiányosságait, a biztosítási védelem csökkentését és a biztosítottakra gyakorolt negatív hatásait ismertette részletesen és tényszerűen az előadó. A kialakult helyzetet gyakorlati példákkal jellemezte, ezáltal is érzékeltetve a „rapid és radikális” átrendezés társadalompolitikai negatív következményeit, a sürgősen mértékű "károkat".

Az előadás végén az előadó kitért a nyugdíjrendszert, illetve annak egyes elemeit érintő ötletekre és átgondolatlan javaslatokra. Ismertette az általa szakmailag reálisnak tartott nyugdíjrendszer-korszerűsítés menetrendjét és annak összefüggő lépéseit, kiemelve az átgondoltságot, a szakmai profizmust, a sokirányú feltételrendszert és az átmenet kényes kérdéseit. Szólt az egyéni nyugdíjszámla és az egyéni nyugdíjszámlás nyugdíjrendszer közötti alapvető különbségről kiemelve, hogy e téren is nagy a homály, sőt "etetés". Megemlítette a működő egyéni nyugdíjbiztosítási adategyeztetés szakmai, időbeli és végrehajtási (végrehajthatósági) problémáit, az előkészítés hiányosságait, miközben rámutatott a cél helyességére.

Az előadás után számos kérdésre szakmailag korrekt és érthető válaszokat adott az előadó. Kiemelte, hogy a racionális közgazdasági alapokon nyugvó jövőbeli nyugdíjrendszer sorsa a politikai rendszer bölcsességén múlik és azon, mennyire sikerül elkerülni a demagóg lépéseket. Felhívta a figyelmet az adategyeztetés fontosságára a nyugdíj számfejtése szempontjából. A korhatáremelés – 2022-re elérjük a 65 évet – nem mehet a végtelenségig, ami nagy demográfiai kihívást jelent, de a nők sem kerülhetnek hátrányos helyzetbe a gyermeknevelés miatt. A társadalmi reprodukciós folyamatok azonban nem függhetnek a nyugdíjtól, mivel így az egyéni méltányossági struktúra felé tolná el az egész rendszer. Más országokban bónusz alapon próbálják megoldani ezt a kérdést.

Várkonyi Gábor